

TÜRKONFED 3. İŞ DÜNYASINDA KADIN RAPORU AÇIKLANDI

**KADIN AZ KAZANIYOR, ÇOK VERGİ ÖDÜYOR
ÇOCUK BAKIMI EKONOMİ DIŞI BIRAKIYOR**

TÜRKONFED, kadınların ekonomik ve sosyal hayata etkin katılımını sağlamak için politika önerileri sunan kadın raporlarının 3.'sünü açıkladı. Rapora göre 2007'de yüzde 23 olan kadınların işgücüne katılım oranı, 2016 yılında yüzde 32.4'e yükseldi. Artış yaşansa da bu oran yine de AB ortalaması olan yüzde 51.6'nın oldukça altında kaldı. Ayrıca 1.3 milyon civarında kadının çocuk bakımı nedeniyle işgücüne katılamadığını ortaya koyan rapora göre, kadının daha az kazanmasına rağmen erkekle neredeyse eşit vergi yüküne sahip olması da kadın istihdamını olumsuz etkiledi.

Raporda sunulan çözüm önerilerine göre; sosyal güvenlik programları kadınların çalışmasını teşvik edecek şekilde geliştirilmeli; prim teşvikleri işgücü maliyetinin ve kayıt dışının yüksek olduğu sektörlere daha yüksek miktarda verilmeli; belediyelerin kreş ve bakım hizmeti özellikle kadın istihdamının yoğun olduğu illerde aşamalı olarak zorunlu olmalı; kadın ve aile dostu işyerleri belgelenmeli ve ödüllendirilmeli.

7 Mart 2018-İstanbul / Üyesi olan 39 kadın derneğiyle Türkiye'nin en büyük örgütlü kadın gücü olan Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED), kadının ekonomik ve sosyal hayatta daha etkin var olabilmesi için çözüm önerileri sunduğu **3. İş Dünyasında Kadın: Sorunlar, Çözümler ve Öneriler** raporunu açıkladı.

"Sosyal güvenlik, kayıt dışı istihdam, vergi ve yerel yönetimlere yönelik yapılandırma önerileri" ana başlıklarını içeren rapor, 2007 ve 2014 yılları arasında açıklanan ilk iki **İş Dünyasında Kadın** raporundan bugüne geçen 10 yıllık sürede, Türkiye'de ve dünyada kadının iş hayatına katılımında geline nokta karşılaştırıyor. Buna göre **kadınların işgücüne katılım oranı 2007'de yüzde 23 iken, bu oran 2016 yılında yüzde 32.4 oldu. Artışa rağmen söz konusu oran yüzde 51.6 olan AB ortalamasının altında kaldı.** Rapor ayrıca kadının daha az kazanmasına rağmen erkekle neredeyse eşit vergi yüküne sahip olmasının, kadın istihdamını olumsuz etkilediğini ortaya koydu. 2002-2013 ortalamasında kadınlar erkeklerden **yüzde 12 daha az ücret geliri** elde ederken, **aynı vergiyi ödedi.** Rapor, Türkiye'de 1,3 milyon civarında kadının, çocuk bakımı nedeniyle işgücüne katılamadığını da gösterdi.

TÜRKONFED, Avrupa Esnaf, Sanatkar ve KOBİ Birliği üyesidir.
TURKONFED is a member of The European Association of Craft
Small and Medium-sized Enterprises (UEAPME)

Türk KOBİ'lerinin Sesi/The voice of Turkish SMEs

Refik

TÜRKONFED İş Dünyasında Kadın (İDK) Komisyonu öncülüğünde hazırlanan raporun tanıtım toplantısına, TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Tarkan Kadooğlu, TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve İDK Başkanı Prof. Dr. Yasemin Açık'ın yanı sıra raporu hazırlayan Prof. Dr. Oğuz Karadeniz ve Prof. Dr. H. Hakan Yılmaz da katıldı.

Kadooğlu: “Kadınların işgücüne katılım oranı hala AB'nin oldukça altında”

Sürdürülebilir kalkınmanın ancak kadının ekonomik hayata aktif katılımı ile mümkün olacağını belirten TÜRKONFED Başkanı Tarkan Kadooğlu, “Kadınların işgücüne katılım oranı 2007’de yüzde 23 iken, 2016 yılında yüzde 32.4’e yükselmiş. Bu artışı elbette memnuniyetle karşılıyoruz ancak bu oran hala Avrupa Birliği (AB) ortalaması olan yüzde 51.6’nın oldukça altında” dedi. Kadooğlu, “Gelişmiş bir ekonomi ve demokrasi; iş dünyasında kadın istihdamının artırılmasına, kadına yönelik şiddetin son bulmasına, kadının toplumsal statüsünün yükseltilmesine bağlı. Kadın güçlenirse toplum güçleniyor. Kadının ekonomik hayata katılmasının ülkenin refah seviyesine yaptığı katkı kadar kişiye bireysel olarak da güç kazandırdığı artık tartışmaya açık olmayan bir konudur. Her alanda olduğu gibi bu noktada da bir kültürel ve zihinsel değişimin başlaması gerekmektedir” diye konuştu.

“Ekonomik kayıp yüzde 30'lara kadar çıkıyor”

2025'e kadar toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması halinde dünya ekonomisine 12 trilyon dolarlık bir katkının ortaya çıkacağını öngörülüğünü hatırlatan Kadooğlu, ülkemizin sürdürülebilir kalkınması açısından elindeki potansiyeli harekete geçirmesi gerekliliğine işaret etti. Kadooğlu şunları söyledi: “Kadın elinin, emeğinin değmediği ülkelerde ekonomik kayıp yüzde 30'lara kadar çıkarken; kadının olmadığı yerde üretim, bereket, refah ve kalkınmanın olmadığı da görülüyor. Yapılması gereken; kadının çok yönlü güçlendirilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliği için siyaset, iş ve toplumsal hayata kadınların aktif katılımını sağlayacak politikaların hayata geçirilmesidir. Kadınların statüsünü geliştirecek her türlü politika hem yerli hem de millidir ve ülkemizin kalkınması için de olmazsa olmaz koşuldur.”

Prof. Dr. Açık: “Kadınların eğitim seviyesi yükseldikçe işgücüne katılma oranları da artmaktadır”

Kadının işgücüne katılımı önündeki en büyük engellerden birinin eğitim ve mesleki eğitim düzeyinin düşüklüğü olduğunu ifade eden TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve İDK Başkanı Prof. Dr. Yasemin Açık da şunları söyledi: “Ülkemizde, okuma-yazma bilmeyen kadın oranı erkeklerin beş katından fazladır. Kadınların eğitim seviyesi yükseldikçe işgücüne katılma oranları da artmaktadır. Okur-yazar olmayan kadınların işgücüne katılım oranı yüzde 16 iken; yükseköğretim mezunu kadınların işgücüne katılım oranının yüzde 71’dir. Yani, yükseköğretim mezunu kadınların işgücüne katılım oranı, okuryazar olmayan kadınlardan 4,5 kat fazladır. 2007 yılı ile kıyaslandığında 2016 yılında lise altı eğitim seviyesine sahip kadınların işgücüne katılım oranında 7 puanlık bir artış görülmektedir. Okullaşma oranlarında kız çocuklarında belirgin bir iyileşme yaşanmıştır. Genel lise eğitiminde 2007 yılında kız çocuklarında yüzde 50’nin biraz üzerinde olan okullaşma oranı 2016 yılında önemli bir artışla yüzde 80’lerin üzerine çıkmıştır. Yükseköğretimde ise 2007 yılında kız çocuklarında yüzde 18,7 olan okullaşma oranı 2015 yılında yüzde 41,1 gibi oldukça yüksek bir orana ulaşmıştır.”

2007-2016 yılı kıyaslamasında lise altı eğitilmiş kadınlar ile üniversite mezunu kadınların işsizlik oranlarında artış söz konusu olduğunu hatırlatan Açık, “Yükseköğretim, kadınların istihdamını kolaylaştırmaktadır. Ancak eğitilmiş işgücü arzının artmasıyla birlikte, yükseköğrenim mezunu kadın işsizliğinde de artış gözlemlenmektedir. Bu nedenle, üniversite mezunu kadınların istihdam edilebilirliğine dönük istihdam politikalarına ihtiyaç bulunmaktadır” dedi.

“Yönetimde kadın sayısı arttıkça, şirket performansı ve ciro artıyor”

Güçlü kadının; güçlü toplum, güçlü ekonomi ve güçlü demokrasiye giden yolun anahtarı olduğuna da vurgu yapan **Prof. Dr. Açık**, şöyle konuştu: “Kadınların sürdürülebilir büyümeye katkı sunabilmelerinin, ekonomik ve sosyal hayatta çok daha etkin var olabilmelerinin ve bu kazanımlarla demokrasinin güçlendirilmesinin yolu nüfusumuzun yarısını oluşturan kadınların iş hayatına katılımlarını artırmak ile mümkün. Son **10 yılda kadın istihdamındaki artışa karşılık orta ve üst düzey kadın yönetici sayısının yeterince artmadığını** hatta oransal olarak düştüğünü gözlemliyoruz. Türkiye’de kadınların temsil oranı, üst kademelere çıktıkça hem kamu hem de özel sektörde azalıyor. Türkiye genelinde işverenlerin yalnızca **yüzde 8’inin** ve her **100 girişimciden sadece 9’unun kadın** olduğunu da hatırlatmak isterim.”

Prof. Dr. Karadeniz: “Çalışan kadın her gün 3,5 saatini hane halkı ve aile bakımı için harcıyor”

Prof. Dr. Oğuz Karadeniz ve **Prof. Dr. H. Hakan Yılmaz** ise toplantıda, rapor sonuçlarını ve çözüm önerilerini aktardı. Türkiye’nin, kadın istihdamını son 10 yılda en fazla arttıran ülkeler arasında olduğunu kaydeden **Prof. Dr. Karadeniz**, şöyle konuştu: “Kadın istihdamının artışında üniversite mezunu eğitilmiş işgücünün artışı önemli bir faktör. İŞKUR’un yeniden yapılanması ile uyguladığı mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları, sosyal sigorta prim teşvikleri gibi aktif işgücü piyasası politikalarının da kadın istihdamını kolaylaştırdığı ve arttırdığı tahmin ediliyor. Son 10 yılda İŞKUR’un düzenlediği aktif işgücü programlarına katılan **yaklaşık 2.8 milyon kişinin yarısını kadınlar** oluşturuyor. İŞKUR’a başvuran ve İŞKUR kanalı ile işe giren kadınların oranı yükseliyor. Bununla birlikte ücretli çalışan kadınların haftalık çalışma süreleri halen uzun (48 saat). Çalışan kadın yaklaşık her gün 1 saatini yolda harcıyor, yol ve gündüz işte çalışmasının üzerine yaklaşık 3,5 saatini hane halkı ve aile bakımı için harcıyor.”

Prof. Dr. Karadeniz ayrıca, iyi uygulama örnekleri ile kadınların istihdama girişlerini kolaylaştıran kadın ve aile dostu işyerleri ve sendikaların, ilgili bakanlıklar tarafından ödüllendirilmesinin, kadın istihdamının teşviki için bir araç olabileceğini aktararak, “Belirlenen kriterleri yerine getiren ve her yıl denetlenen ve belgelenen işyerleri söz konusu etiketi ürettikleri mal ya da hizmette kullanabilirler. Ayrıca söz konusu işyerlerine ilave bazı mali destekler de sağlanabilir” dedi.

Prof. Dr. Yılmaz: “1,3 milyon kadın, çocuk bakımı nedeniyle işgücüne katılamıyor”

Prof. Dr. H. Hakan Yılmaz ise, meslek lisesi mezunu kadın işçinin ücretinin asgari ücret düzeyinde olmasının, kreş hizmetlerinin yetersizliğinin, uzun çalışma sürelerinin, evdeki işlerle birleşince, kadınları ev işlerini çalışmaya tercih etmeye itebildiğini söyledi.

2016 yılı itibariyle **1,3 milyon civarında kadının**, çocuk bakımı ile ilgilendiği için işgücüne katılmadığını belirten **Prof. Dr. Yılmaz**, yaşlı bakımıyla birlikte değerlendirildiğinde yaklaşık her yıl 120 bin kadının, çocuk ya da yaşlı bakımı nedeniyle mevcut işlerinden ayrıldığını gözlediğini ifade etti. **Prof. Dr. Yılmaz**, “Rapor, kadınların erkeklerden daha düşük gelir elde ederken, vergi sisteminde artan oranlılık ve kadının, çocuk başta olmak üzere bakım yükümlülüklerinin varlığına rağmen, vergi yükünde, sosyal güvenlik primleri dahil, beklenen farklılaşmanın görülmediğini ortaya koyuyor. **2002-2013 ortalamasında kadınlar erkeklerin yüzde 88’i seviyesinde ücret geliri elde ederken, ödedikleri vergilerin oranı yüzde 84 oldu. Yani kadınlar yüzde 12 daha az ücret almalarına karşın erkeklerle aynı oranda vergi ödedi.** Kadının daha az kazanmasına rağmen erkekle neredeyse eşit vergi yüküne sahip olması kadın istihdamını olumsuz etkiliyor” diye konuştu.

Kayıt dışı istihdam son 10 yılda azalma eğiliminde ancak kadında hala daha yüksek

Raporda ayrıca, TÜİK HİA verilerine göre kayıt dışı istihdam oranlarına da yer verildi. Buna göre 2006 yılı itibariyle tarım dışı sektörde kayıt dışı erkeklerde yüzde 33,7 iken, kadınlarda yüzde 35,2 olmuştu. 2016 yılı itibariyle söz konusu oranlar, erkeklerde 20,8’e, kadınlarda ise yüzde 24,1’e geriledi. Kayıt dışı istihdamın azalmasında sosyal güvenlik reformlarının, prim teşviklerinin İŞKUR’un uyguladığı aktif işgücü piyasası programlarının, ekonomik büyüme ile kayıtlı işlerdeki artışların etkisi olduğu tahmin ediliyor. Bununla birlikte özellikle evde üretim yapan ve ev hizmetleri ile küçük işletmelerde ve tarım sektöründe çalışan kadınlarda kayıt dışı istihdam halen çok yüksek.

TÜRKONFED Hakkında: Çatısı altında 28 federasyon ve 221 dernek üzerinden 24 bin iş insanı ve 40 bine yakın şirket yer alan TÜRKONFED, üye tabanı ile toplam (enerji dışı) dış ticaretin yüzde 83’ünü, tarım ve kamu dışı kayıtlı istihdamın yaklaşık yüzde 55’ini sağlamaktadır. İstanbul, Batı Anadolu, Marmara ve İç Anadolu, Trakya, Batı Karadeniz, Orta Karadeniz, Orta Anadolu, Doğu Karadeniz, İç Anadolu, Güney Ege, Doğu Marmara, Batı Akdeniz, Doğu Akdeniz, Güney Marmara, Çukurova, Doğu ve Güneydoğu Anadolu, Güneydoğu, Zafer, İpekyolu, Kapadokya, Mevlana, Doğu, Serhat, Dicle ve Fırat Sanayici ve İşadamları Federasyonu’nun yanı sıra Sektörel Dernekler Federasyonu, Moda ve Hazır Giyim Federasyonu, Yapı Ürünleri Üreticileri Federasyonu da TÜRKONFED üyeleridir. TÜRKONFED, Avrupalı KOBİ’lerin çatı örgütü olan ve 12 milyon firma ve 55 milyon çalışanı temsil eden Avrupa Esnaf, Sanatkar ve KOBİ Birliği (UEAPME) üyesidir.

Bilgi için:

TÜRKONFED Kurumsal İletişim / Hayati BAKIŞ / Genel Sekreter Yardımcısı / 0542 732 73 34 / hbakis@turkonfed.org / www.turkonfed.org / info@turkonfed.org / neclayilmaz@insulailetisim.com

TÜRKONFED, Avrupa Esnaf, Sanatkar ve KOBİ Birliği üyesidir.
TURKONFED is a member of The European Association of Craft
Small and Medium-sized Enterprises (UEAPME)

Türk KOBİ’lerinin Sesi/The voice of Turkish SMEs

Refik